

synsmand, at han har brugt Spanskrør, og maaske føjer til, at der har været vist ham for stor Tiltro, og at Overopsynet har været for ringe. Det er nemlig min Opfattelse, at jo ringere Beboelsesforhold, og jo trangere Vilkaar, desmindre Opdragelse i Retning af det gode; Beboelse og Opdragelse hører nu til en vis Grad sammen. Paa Institutet for talelidende har man f. Eks. maattet lade Børnene delvis undervise i et Køkken, man har givet saa smaa Vilkaar at arbejde under, at det umuligt kunde andet end fremkalde daarlige Forhold for hele Undervisningen og maaske ogsaa bidrage til, at den irriterede Sindsstemning, en Tilsynsmand kommer i, hvor Børnene er pressede sammen under smaa Pladsforhold, foranlediger, at han griber til Spanskrøret. Det vilde derfor være heldigt, om Staten, der har Pligt til at lede dette Institut og yde Tilskud dertil, vilde anse det for rigtigt, ja ligefrem bydende nødvendigt, at Institutet blev ledet efter de bedst mulige Principper og havde Lokaler, der svarede fuldt til deres Hensigt. Udvalget eller, rettere sagt, Kommissionen, der beskæftiger sig med Forholdene derude, kunde naturligvis ikke stille Forslag, men kun udtale sig om, hvad der var foregaaet, men kunde dog give Antydning af, at man ønskede og ansaa det for heldigt, om man kunde naa til lidt bedre Lokaleforhold. Jeg tillader mig at henlede den højterede Kultusministers og det højterede Finansudvalgs Opmærksomhed paa denne Sag, fordi jeg tror, det er vor Pligt at sørge for, at Forholdene for disse stakels talelidende i størst muligt Omfang svarer til den Hensigt, der er med Foretagendet, nemlig at sikre dem en god Behandling, mens de lærer at tale. Hvad der ellers i al Almindelighed er opnaaet ved dette Institut, er saa udmærket godt, at det virkelig opmuntret til at yde et lille Offer, og det skulde dog være mærkeligt, om man ikke mente, at Staten havde en Forpligtelse til at yde det bedst mulige, naar den indretter et Institut for at sikre de talelidende Vilkaar, under hvilke de kan lære at bruge Sproget og befinde sig nogenlunde vel under det Opdragelsessystem, der raader indenfor Anstalten. Jeg har med disse Ord ikke øvet strengere Kritik, end jeg tror at være berettiget til. Det fører ikke altid til saa meget at bruge stærke Ord overfor noget, der har været i mindre god Orden. Naar Opgaven kun naas, at faa bedre Vilkaar, vilde de Ord, jeg har haft Lejlighed til at fremsætte

her i Dag, i alt Fald have været tilstrækkelige, og saa ønsker jeg intet mere.

Maa jeg gøre en Bemærkning, som falder mig ind i Forbigaaende. Rejser man meget, træffer man ofte Mennesker, der paa en eller anden Maade klager over Forholdene eller udtaler deres Mening om Krigen og Danmarks Stilling under de Vilkaar, der nu er i Europa, Udsigterne for vort Land o. s. v. Er det en Mand i Uniform; har han gerne et eller andet bestemt Ønske paa Hjerte. Jeg traf ovre i Jylland en Soldat, som jeg naturligvis spurgte om, hvorledes han befandt sig under de Vilkaar, hvorunder han levede. Han trak lidt paa det, men det, han i hvert Fald syntes var det mindst behagelige for ham, var, at han kun havde 1 Kr. 5 Øre om Dagen til at leve for, og at Kosten var beregnet til 1 Kr. 25 Øre. Saa var det jo lidt svært for en Soldat at slaa sig igennem. Jeg vil henstille til den højterede Finansminister at sørge for — hvis der ikke allerede er gjort noget i den Retning — at Soldaterne faar saa megen Løn, at de er i Stand til at leve paa det Sted, hvor de er pligtige at opholde sig, og til at faa en nogenlunde nærende Føde for en Pris, der svarer til, hvad der forlanges der paa Stedet, at Staten altsaa ikke giver dem mindre end, hvad de egentlig har Krav paa. I en Tid som denne, hvor man dog paa mangfoldige Omraader, hvor det er nødvendigt, bringer Ofre, saa Forholdene kan blive saa taalelige som muligt, maa man dog frem for alt sørge for, at Forholdene bliver taalelige for vort værnepligtige Mandskab, for den indkaldte Sikringsstyrke.

Endelig vil jeg berøre, at der i de sidste Dage er fremkommet nogle Oplysninger i Pressen om, at man har slaget Bøffelokser i Zoologisk Have. Da Staten understøtter Zoologisk Have, kunde det være interessant at vide, om Haven har overtraadt sin Kompetence ved at lade Dyr slagte og sælge — hvad der er underforstået — til Fabrikation af Gullasch. Jeg ved ikke, hvorhen man vilde naa, hvis man førte denne Tankeforbindelse videre, hvor mange Pund Gullasch der f. Eks. kunde blive af Elefanten. Jeg ved, at man i Paris i 1870 under Belejringen slagtede en stor Elefant, fordi man var i Betyrk for Næringsmidler og under Indtryk af Hungersnøden havde ment det heldigt at ofre dette vældige Dyr. Men jeg vil dog tillade mig at henstille, om vi herhjemme under det indre Tryk, Krigen øver, virkelig er forpligtede til at sælge Dyrene i